

Anna Erelle, *Dans la peau d'une djihadiste. Enquête au cœur des filières de recrutement de l'État islamique*

© Editions Robert Laffont, Paris, 2015

© 2015 by Editura POLIROM, pentru ediția în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Foto copertă: © Alexis84/Depositphotos.com

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

ERELLE, ANNA

În pielea unei jihadistă: o mărturie despre filierele de recrutare ale Statului Islamic / Anna Erelle; trad.: Nicolae Constantinescu. – Iași: Polirom, 2015

ISBN print: 978-973-46-5427-7

ISBN ePub: 978-973-46-5412-3

ISBN PDF: 978-973-46-5413-0

I. Constantinescu, Nicolae (trad.)

329.7(=411.21) Jihad:396

Printed in ROMANIA

LIBRIS

Anna Erelle

În pielea unei jihadistice

**O mărturie despre filierele de recrutare
ale Statului Islamic**

Traducere de Nicolae Constantinescu

POLIROM
2015

Mai târziu, în cursul nopții

Milan a ațipit. În camera lui cu atmosferă liniștită, blândă ca el, mă tot sucesc și răsucesc în pat. Obloanele au rămas deschise, lumina felinarelor scaldă încăperea într-un halo poetic. Acest spectacol nocturn obișnuit îmi însoțește insomnia, fără să alunge întrebările care se ciocnesc în mintea mea.

Mă ridic încetîșor, Milan doarme ca un îngerăș, dar subconștientul mă atrage spre salon și spre demonul închis în spatele unui ecran Retina. Găsesc trei noi mesaje de la corespondentul meu în suferință. Nu mă așteptam la atât de multe. Aprind o țigară. Pe primul, l-a trimis la 14:30, ora de acolo, un moment surprinzător pentru un luptător fervent. La ora aceea ar fi trebuit să fie pe front sau în altă parte. Mi-l imaginez într-un Internet Café, în plină după-amiază, hărțuind online o puștoaică, și asta mă lasă perplexă.

„*Salam aleikum*, sora mea. Ce mai faci azi? Voiam să-ți spun că sunt la dispoziția ta dacă vrei să vorbești. Sunt în zonă.”

Zonă? Care zonă? N-am timp să mă gândesc la asta, absorbită de mesajul următor:

„La ce oră vei fi conectată ca să putem vorbi? Îmi doresc asta foarte mult.”

„De fapt, am o dedicație specială pentru tine... *Mashallah*.”

„Dedicația” cu pricina este o fotografie cu el înarmat până-n dinți. *So glamour*... Poartă în bandulieră o pușcă

enormă de asalt tip M4. Are fruntea acoperită cu bandana neagră cu inscripții albe a SI. Stă foarte drept, cu pieptul bombat. Zâmbește. Îmi zic cu naivitate că toate astea nu sunt reale. Nu mă cunoaște. Și dacă m-aș ascunde în spatele lui Mėlodie? Dacă aș fi un polițist aflat în spatele ecranului? Sau un jurnalist în căutarea unor informații fiabile și provenite din surse sigure? Nu, Abu Bilel nu-și face griji; evident, crede că a agățat un pește. Dacă e să dau crezare mesajelor lui, nu-l va lăsa să-i scape din plasă. Face deseori așa? E probabil 4 dimineața. Speram răspunsuri. Numai că se înmulțesc întrebările.

Se spune deseori despre jurnaliști că sunt niște câini mereu în căutarea unui os de ros. Este adevărat că, în acest moment, dorința de a înțelege psihologia asasinului, a acestui asasin, îmi dă o stare de surescitare. Îi admir pe cei care au credință. Invidiez forța pe care le-o oferă. Este probabil un sprijin prețios pentru a putea merge înainte în fața dramelor cu care e presărată în mod inevitabil viața. Dar când spiritualitatea servește drept alibi unor asasini care îi schimbă menirea, atunci eu, Anna, mă simt îndreptățită să devin alta. Cel puțin pe internet. M-am decis: pentru Bilel, voi fi Mėlodie, o tânăra rătăcită, resemnată și totodată naivă. Din punct de vedere strict deontologic, metoda mea poate să pară contestabilă. Dar, într-o epocă a comunicării sacralizate, această organizație teroristă folosește toate mijloacele ca să se facă bine cunoscută și să înroleze cât mai mulți oameni. Conștiința mea a ales. Abu Bilel nu va fi subiectul unui reportaj, dar doresc să-i studiez în detaliu spusele și să disting ce e adevărat de ce e fals. Începând cu numărul celor care slujesc Statul Islamic. Câți francezi? Câți europeni? Chiar există femei care vin pentru

plăcerea de a fi jihadistă și de a servi cauza lui Dumnezeu? Iau și ele parte la luptă? Abu Bilel vrea să-mi înșire gogoși în dorința lui de dominare religioasă. În timp ce ucide văduve și orfani, într-o țară minată de divizări confesionale. Oare îmi va descrie, la un moment dat, înfruntările lui sângeroase?

Se ivesc zorii. Și eu navighez pe „darknet”, meandrele Web-ului, ca să găsec ceva, orice, care să-mi ofere informații despre el. Dezgrop zeci de conversații între mujahe-dini și ucenici. Nimic concludent. Aflu totuși că s-a dat o luptă foarte importantă în Siria, în regiunea Deir Ezzor, la mai puțin de 500 de kilometri de frontiera cu Irakul, țară încă rănită de spectrul lui Saddam Hussein și de invazia americană. Interceptez o conversație care ar fi trebuit să-mi atragă atenția: „Am filmat tot, i-am distrus! Dar al-Baghdadi și prietenii lui au rămas în casă, la adăpost, în caz că acești câini din al-Nusra ne-ar fi întins iar o capcană. Poți lua legătura cu Guitone, e cu ei”. Știu de mult cine e al-Baghdadi, liderul Daesh, un tip foarte periculos. Dar în noaptea asta, pentru că nu găsec nimic deosebit despre Bilel, mă interesează Guitone. Îl cunosc „bine” pe acest marsiliez de 22-23 de ani. După o ședere îndelungată în Marea Britanie, s-a alăturat celor din Daesh și a avansat rapid. Are într-adevăr trei atuuri esențiale datorită cărora nu poate fi trecut cu vederea în propaganda online înverșunată pe care o face SI: e foarte frumos, cunoaște pe de rost religia și e în stare s-o propovăduiască în patru limbi diferite.

Eu și câțiva dintre confracții mei îi spunem „atașatul de presă”. Când avem nevoie să ne verificăm informațiile, ne ajută întotdeauna cu plăcere și zel. Guitone mă cunoaște

sub adevărata mea identitate: Anna. Am discutat de mai multe ori pe net când am avut nevoie. Ultima dată am vorbit cu el în martie trecut, despre Norah, o tânără de 15 ani din Avignon. Tocmai îi întâlnisem familia, care mă asigură că plecase pentru Jabhat al-Nusra, nu pentru SI. Guitone îmi confirmase informația și poziția ei geografică.

Pe contul de Facebook, își afirmă apartenența la Daesh și nu ezită să apară în postări video: Guitone în vizită la spitalele în care sunt bieții jihadiști răniți, Guitone înarmat până-n dinți în timp ce savurează un festin la frontiera turcă, sfidând în trecut Franța și Turcia, Guitone salutând o mulțime de combatanți în delir pe străzile cucerite din Rakka. Fiecare dintre aceste apariții face zeci de adolescenți să saliveze literalmente cam peste tot în Europa. Poartă numai haine de firmă. Pretinde că trăiește ca un pașă și se bucură de o apreciere ce depășește imaginabilul. E respectat pentru ceea ce este. Afișează permanent un zâmbet angelic. E marca lui. Într-o țară bântuită dramatic de război, ce poate fi mai potrivit decât un om fericit, care să te convingă să-i îmbrățișezi cauza? E o manevră abilă, trebuie să recunosc. Aș fi putut așadar să-i trimit un mesaj lui Guitone în calitate de jurnalistă, ca să mă lămurească despre ultima luptă la care „emirii” n-au luat parte. Dar nu mă prind. Încă nu știu că Guitone, Abu Bilel și Baghdadi au o relație strânsă. Ba chiar al naibii de strânsă! Continui să cercetez tot ce găsesc: nimic despre Bilel... Dar cine e? Vârsta, experiența „terenului”, pe care o ghicesc, mă intrigă acum și mai mult. Presimt că am de-a face cu o personalitate mai complexă decât a celor mai tineri pe care i-am putut urmări până acum.

Duminică seara

„Sympathy for the Devil” al lui Rolling Stones se lovește de pereții salonului meu și răsună ca o premoniție. Deschid laptopul și descopăr alte mesaje de la Bilel. Abia am timp să le citesc, că se și conectează și se adresează imediat marionetei mele digitale. Primele postări ascund cu greu o insistență grosolană. La fiecare trei rânduri, mercenarul o invită pe Mélodie să iasă de pe Facebook și să vireze spre Skype, un *chat* care îmbină farmecele sunetului și ale imaginii. Oare obsesia asta e dictată de prudență? Vrea să fie sigur de identitatea mea? Sau dorește să se convingă *de visu* că noul pește care înoată direct în plasa întinsă e pe gustul lui? Fac pe prostănaca. Mélodie răspunde doar:

„De ce vrei pe Skype?”

„Conversațiile sunt mai sigure pe Skype, sora mea, dacă înțelegi ce vreau să spun...”

Nu, nu înțeleg. Își termină fraza cu un *smiley*. Un omuleț galben și rotund care-mi face cu ochiul. E absurd. El e absurd. Jură pe contul lui „că e devotat Statului Islamic”. Atunci, continui pe aceeași temă:

„Lucrezi pentru SI? Ce post ocupi? În Franța se spune că nu e brigada cea mai tare...”

Sub identitatea lui Mélodie, nu mă pot abține să nu-i trimit indirect o săgeată. Adaug și eu un mic *smiley*. De data asta, omulețul rotund are obrazii roșii de rușine. Bilel se grăbește să-mi răspundă plin de vanitate. Vrea să fie

ferm și convingător: Daesh întruchipează un summum al puterii nu numai în Siria, ci și în restul lumii. Luptătorii vin din toate părțile globului să se alătore batalioanelor sale. Dar nu numai atât, dacă e să dau crezare interlocutorului, la fel de fermecător ca pedagog:

„Există trei tipuri de combatanți: cei care se află pe front, cei care devin kamikaze și cei care se vor întoarce în Franța să-i pedepsească pe necredincioși”.

„Să-i pedepsească? Cum?”

„Știi bine... Ca Mohammed...”

Bilel se referă la Mohammed Merah, ucigașul nebun de la Toulouse. Dar Mélodie nu înțelege.

„Cine e Mohammed? Și cum îi pedepsește pe oameni?”

„Locuiești la Toulouse, nu? Ucigașul cu scuter nu-ți spune nimic?... Există o regulă majoră: terorizarea dușmanilor lui Allah.”

„Dar Merah a omorât copii... Un copil e inocența însăși, puritatea; nu poate fi dușmanul cuiva...”

„Ce naivă ești, Mélodie! Iubești copiii? Într-o zi o să ai și tu, *inshallah*. Să știi că aici mulți orfani așteaptă o mamă. Surorile din Daesh se ocupă de ei în fiecare zi, sunt formidabile. Te-ai înțelege bine cu ele, vă asemănați mult.”

Bilel evită întrebarea schimbând subiectul. Metoda lui: să încerce s-o ducă cu zăhărelul pe Mélodie, care n-are habar de nimic. În fond, subiectul n-are importanță, fiindcă o aduce acolo unde dorește. Cum Mélodie arată o oarecare afecțiune pentru copii, Bilel îi șoptește la ureche că ar putea deveni o mamă pentru copiii orfani. Ea a uitat deja discuția despre Mohammed Merah. Schițează un zâmbet, imaginându-și cum se sacrifică pentru alții mai triști decât ea. Ca și cum nefericirea celorlalți ar putea-o ajuta s-o alunge pe a ei. De la o vreme, nu-și mai găsește rostul în lumea